

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे अध्यक्षतेखाली
राज्य प्रकल्प संचालनालय (रुसा) व संबंधीत
विद्यापीठांचे कुलसचिव यांचा समावेश असलेली
एक समन्वन समिती (MDC - वाशिम आणि
नंदुरबार) स्थापन करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन,
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: रुसायो २०१८/प्र.क्र.२४९/विशि-३,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक: २७ जुलै, २०१८.

संदर्भ :

- १) शासन निर्णय क्र. रुसायो-२०१३/प्र.क्र.४१८/वि.शि.-३ दि. २० मे, २०१५
- २) राज्य प्रकल्प संचालनालय (रुसा) यांचे पत्र क्र. SPD/RUSA/२६०/२०१८
- ३) जिल्हाधिकारी कार्यालय नंदुबार यांचे पत्र क्र. २०१८/P.A./O.S./१४२,
दि.९ जुलै, २०१८.
- ४) जिल्हाधिकारी कार्यालय वाशिम यांचे पत्र क्र. कक्ष-४/क.लि.-२(महसूल)/कवि
४४२ /२०१८, दि.९ जुलै, २०१८.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्यात उच्च शिक्षणात गुणवत्ता, सर्वदूर संघी, समानता यासाठी केंद्र शासनाने तयार केलेल्या राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानाची अंमलबजावणी करण्याबाबत दि. २१/०४/२०१५ रोजी मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आलेला आहे. राज्य मंत्रीमंडळाने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने ही योजना राज्यात प्रभावीपणे राबविण्यासाठी शासन निर्णय क्र. रुसायो-२०१३/प्र.क्र.४१८/वि.शि.-३ दि. २० मे, २०१५ अन्वये "राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान" कार्यक्रम अंमलात आणण्यास शासनाची मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच राज्य प्रकल्प संचालनालयाची (रुसा) स्थापना करण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान २.० अंतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी १४ घटकांची निर्मिती केली आहे. या १४ घटकामध्ये घटक क्र. ५ अंतर्गत "नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय" या घटकाचा समावेश आहे. याकरिता निती आयोगाने देशभरात ७० महत्वाकांक्षी जिल्हे (Aspirational Districts) नियोजित केले आहेत.

जिल्ह्यातील स्थुल नोंदणी प्रमाण (Gross Enrollment Ratio), मुलींची संख्या व मागासवर्गीयांची लोकसंख्येचे प्रमाण या निकषावर त्या जिल्ह्यात शिक्षणाच्या सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात म्हणून महाराष्ट्रातील नंदुरबार व वाशिम या दोन जिल्हांमध्ये नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालये स्थापन करण्यासाठी दि. २५ मे, २०१८ रोजी झालेल्या मानव संसाधन विकास, मंत्रालयाच्या प्रकल्प मंजूरी मंडळाच्या (Project Approval Board) बैठकीत मंजूरी देण्यात आली असून प्रत्येकी रु. १२.०० कोटी रुपयांचे अनुदान मंजूर झाले आहे. त्यामध्ये या मंजूरीसाठी काही पुर्वाटी आहेत.

- १) सदर योजने अंतर्गत नविन मॉडेल डिग्री महाविद्यालये (MDC) करिता राज्य शासनाने Free of Cost जागा उपलब्ध करून द्यावयाची आहे.
- २) सदर नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय स्थापनेकरीता केंद्राकडुन मंजूर झालेल्या प्रत्येकी रु. १२.०० कोटीपेक्षा लागणारा अधिकचा निधी (आवर्ती व अनावर्ती खर्च) हा राज्य शासनाने उपलब्ध करून द्यावयाचा आहे.
- ३) सदर महाविद्यालय राज्य शासनाने चालवायचे असुन महाविद्यालयासाठी आवश्यक असणारी जमीन उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या नावे असणे आवश्यक आहे.

- ४) सदर मॉडेल डिग्री महाविद्यालयाचे बांधकाम पूर्ण करून शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये कार्यान्वित करण्याबाबत निर्देश आहेत.
- ५) नंदुरबार व वाशिम येथील प्रस्तावित नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालये ही अनुक्रमे उत्तर महाराष्ट्र जळगांव विद्यापीठ, जळगांव व संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ या क्षेत्रीय विद्यापीठांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत राहतील.

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांनी दि.२० जुन, २०१८ च्या पत्रान्वये नंदुरबार व वाशिम येथील प्रस्तावित नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालयांचा विस्तृत प्रकल्प अहवाल (DPR) राज्य प्रकल्प संचालनालयास सादर केला आहे.

तसेच राज्य प्रकल्प संचालनालयाने रुसा २.० अंतर्गत घटक क्र.५ अन्वये स्थापन करावयाच्या नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय (MDC) संदर्भात आवश्यक बाबींची माहिती सादर केलेली आहे.

जिल्हाधिकारी, नंदुरबार व जिल्हाधिकारी, वाशिम यांनी प्रस्तावित नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालयासाठी जागा वाटप केली आहे. नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालयाच्या स्थापनेकरीता जिल्हाधिकाऱ्यांकडून प्राप्त झालेल्या जागेवर महाविद्यालय व वसतिगृह इमारती बांधकामाचे क्षेत्रीय स्तरावरील सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून नकाशे व अंदाजपत्रक तयार करून घेणे, महाविद्यालयाकरीता राज्य शासनाच्या निकषानुसार Teaching and Non-teaching पदांचा आकृतीबंध निश्चित करणे व योजने अंतर्गत राज्य शासनावर येणारा आवर्ती व अनावर्ती खर्चाचा भार इत्यादी सर्व बाबींवरील कामकाजाचे समन्वयन साधण्यासाठी एक समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

नंदुरबार व वाशिम येथे नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय मानव संसाधन विकास, मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार स्थापन करून ते कार्यान्वित करण्यासाठी व अन्य अनुषंगिक कामकाजाचे समन्वयन करून कामांचे प्रस्ताव शीघ्रगतीने शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे अध्यक्षतेखाली, राज्य प्रकल्प संचालनालयातील (रुसा) सह संचालक किंवा उपसंचालक व संबंधीत विद्यापीठांचे कुलसचिव यांचा समावेश असलेली "MDC- नंदुरबार व वाशिम समन्वन समिती" स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार (रुसा) यांनी सदर नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षापासुन कार्यान्वित करण्याबाबत दिलेले निर्देश विचारात घेता समन्वयन समितीने वर नमुद केलेल्या कामांचे प्रस्ताव शीघ्रगतीने शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्याबाबत कार्यवाही करावी.

३. सदर "MDC- नंदुरबार व वाशिम समन्वन समिती" प्रस्तावित नवीन शासकीय मॉडेल डिग्री महाविद्यालय स्थापनेकरिता आवश्यक असणारी जमीन, नियोजित महाविद्यालयीन इमारत बांधकाम, साधनसामग्री-फर्निचरखरेदी, प्रस्तावित महाविद्यालयाची प्रशासनिक संरचना, शैक्षणिक अभ्यासक्रम, प्रवेशप्रक्रिया, महाविद्यालयातील Teaching व Non-Teaching पदांचा आकृतीबंध, महाविद्यालयांकरिता भौतिक व आर्थिक बाबींची माहिती, महाविद्यालयीन इमारत व वसतीगृहाच्या बांधकामावरील खर्च, बांधकाम पूर्ण होण्याचा कालावधी इ. बाबींशी निगडित असलेले प्रस्ताव आवश्यक माहिती प्राप्त करून घेवून एक महिन्याच्या कालावधीमध्ये शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करतील.

४. सदर नविन मॉडेल डिग्री महाविद्यालय स्थापनेकरिता आवश्यक असण्याच्या विविध बाबींवरील राज्य शासनावर येण्याचा अनावर्ती व आवर्ती खर्चाचा तपशील स्वतंत्रपणे बाबनिहाय प्रपत्र "अ" व "ब" मध्ये दर्शविण्यात यावा.

५. नवीन मॉडेल डिग्री महाविद्यालयासाठी इमारत व वसतिगृह बांधकामाकरिता मानव संसाधन विकास, मंत्रालयाने नकाशे व अंदाजपत्रकाचा मॉडेल प्लान व दरसुची निश्चित केली आहे का ? अथवा अन्य राज्यात याची कशाप्रकारे अंमलबजावणी करण्यात येत आहे याची तपासणी करून महाविद्यालय व वसतिगृह इमारती बांधकामाचे

नकाशे व अंदाजपत्रक क्षेत्रिय स्तरावरील सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून तयार करून व आवश्यक त्यास्तरावरील मंजुरी घेवून शासन मान्यतेसाठी सादर करण्यात यावेत.

६. सदर समिती नंदुरबार व वाशिम येथील दोन्ही मॉडेल डिग्री महाविद्यालय पुर्णपणे कार्यन्वित होई पर्यंत वेळोवेळी कामाचा आढावा घेवून शासन प्रमाणित अहवाल सादर करेल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१८०७२७१५२०९०२०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सिध्दार्थ खरात)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (उ.व तं.शि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.राज्यमंत्री (उ.व तं.शि.), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. संचालक राज्य प्रकल्प संचालनालय (रुसा), मुंबई.
४. महालेखापाल- १ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
५. महालेखापाल- १ (लेखा विभाग), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
६. महालेखापाल- २ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
७. महालेखापाल-२ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
८. कुलगुरु, सर्व अकृषि विद्यापीठे.
९. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
१०. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे
११. सर्व संचालक (व्यवसाय शिक्षण/ व्यवसाय प्रशिक्षण/ तंत्र शिक्षण/कला/ग्रंथालये).
१२. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र शासन.
१३. सर्व विभागीय सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र शासन.

प्रत माहितीस्तव,

१. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
२. सर्व सहसचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
४. निवडनस्ती.